

Özlem SOYER ZEYREK

18. YÜZYILDA KÜTAHYA VAKIFLARI

FİLİZ KİTABEVİ

İSTANBUL

2024

Aralık 2024

ISBN: 978-625-5957-10-8

Bu çalışma Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenmiştir.

Proje numarası: 2024-59

Bu kitap, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi'nin "100. Yılıımızda 100 Kitap" projesinde listelenmektedir.

BASKI - CİLT

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Matbaacı Sertifika Numarası: 77398

YAYINLAYAN

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Cemal Yener Tosyalı Cad. No: 57/A (113)
Vefa-Fatih/İSTANBUL
Tel: (212) 527 0 718
(850)441 0 359
Faks: (212) 519 20 71

www.filizkitabevi.com

bilgi@filizkitabevi.com

Yayıncı Sertifika Numarası: 77398

Copyright© Bu kitabın Türkiye'deki yayın hakları Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne aittir. Her hakkı saklıdır. Hiçbir bölümü ve paragrafı kısmen veya tamamen ya da özet halinde, fotokopi, faksimile veya başka herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, dağıtılamaz. Normal ölçüyü aşan iktibaslar yapılamaz. Normal ve kanunî iktibaslarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

**Bu Esere Konu Olan Tez Çalışması Afyon Kocatepe Üniversitesi BAPK'ca
Desteklenmiştir. Proje No: "11 SOSBİL 06"**

ÖNSÖZ

Kütahya Türkler tarafından fethedilmeden önce de çeşitli medeniyetlere mekân teşkil eden önemli bir şehirdi. Fetih, İslam inancının vakıflar yoluyla hızlı bir şekilde şehre nüfuz etmesini sağlamıştır. Anadolu'nun hemen her yerinde kurulan cami, mescid, tekke/zaviyeler yeni köy, nahiye ve şehirlerin temelini oluşturmuştur. Bu temelin sağlam ve yıkılmaz bir hal alması ise her yapının vakıf olması hasebiyle sağlanmıştır. Kütahya'da da vakıf temelinde gelişen şehir, önceki medeniyetlerin kullanım sahasının da ötesine geçmiştir. Önce Selçuklular, daha sonra ise Germiyanogulları ile Türk-İslâm kimliğine bürünen şehir, Osmanlı Devleti döneminde bu alanda zirve noktasına ulaşmıştır.

Günümüzde modern yapıların arasında varlığını korumaya çalışan vakıf eserler, mimari güzelliklerinin yanı sıra işlevleri ve inşa ettikleri sosyal denge ile Kütahya halkının asırlar boyu ihtiyaçlarına cevap vermişlerdir. Lakin hem ülkenin ekonomik ve sosyal yapısının zamanla uğradığı değişim, hem de sistemin değişmez hükümler üzerine oturtulmasına rağmen maruz kaldığı ihmal ve müdahaleler, vakıflar konusunun daha lokal ama daha derin çalışmalarla irdelenmesi zaruretini doğurmaktadır. Bu bağlamda esasen bir doktora tez çalışması olan elinizdeki eserde Osmanlı Devleti'ne eyalet merkezliği yapmış kadim bir şehrin ağırlıklı olarak XVIII. yüzyıldaki vakıfları ele alınarak değerlendirilmesine çalışılmıştır. Bu çalışma, bir şehrin tarihine ışık tutmanın yanında, devletin bekasına hizmet eden vakıf sisteminin özellikle Evkaf Nezareti kurulmadan önceki problemlerini anlamamızda net veriler sunacaktır.

Bu çalışmanın hazırlığı esnasında üzerinde tetkiki yapılan belgelerin içeriği, eserin bölümlerini ve başlıklarını oluşturmada bizim için yönlendirici olmuştur. Bu çerçevede eserin giriş kısmında konumuzun özünü ihtiva eden vakıf hususuna ve Kütahya şehrinin kısa tarihine yer verdik.

Birinci bölümde yaygınlığı, korunması ve faaliyetleri bakımında en önde olan dîni vakıfları ele alındı. Bu çerçevede öncelikle içinde pek çok hayrı barındıran külliyeler, camii ve mescitler ile tarikat yapılarını değerlendirildi. Bu bölüm diğer bölümlere göre daha fazla yer kapladı. Ancak konunun bütünlüğünü bozmamak adına yeni bir plan düzenlemesi yapılmadı.

İkinci bölümde ise şehirde XVIII. asırda faal olan eğitim vakıfları ele alındı. Burada klasik eğitim kurumları olan sıbyan mektepleri ve medreselerin yanı sıra, yüksek eğitimi kurumları, eğitim maksadıyla kurulan vakıflar ile kitap vakıfları değerlendirildi.

Üçüncü bölümde ise kale başta olmak üzere şehrin mimari dokusunda görünür bir etken olan eserleri ile günümüzde belediyelerin icra ettikleri vakıf hizmetleri yer buldu. Bu çerçevede kaldırım tamirine dair vakıflar ile para vakıfları önem taşımaktadır.

Eserin son bölümü ise genel değerlendirmeleri ihtiva etmektedir. Bu minval üzere vakıf kurucuları ve onların sosyal statüleri, vakıfların ekonomik ve sosyal katkıları ile XVIII. asırda vakıflarla ilgili hukukî meselelerin değerlendirmesi yapılmıştır. Bu bağlamda, XVIII. asır Kütahya'sında vakıf olarak yapılan gayrimenkuller, vakıflar yoluyla sağlanan iş gücü, verilen ücretler, oluşturulan sermaye ve ticari hareketliliğin şehir yaşamında meydana getirdiği ekonomik dinamikler ile dinî, eğitim ve beledî alanlarda verilen hizmetlerin, Kütahya'da sosyal yaşamı nasıl şekillendirdiği, vakıfların toplumsal hayattaki sosyal dengeyi nasıl temin ettiği konuları ele alınmıştır.

Bu çalışma ile ulaştığımız veriler her ne kadar net de olsa anılan yüzyılın minimum değerlerini ifade edecektir. Şüphesiz ki, daha geniş bir zaman dilimini kapsayan ve ortaya çıkan yeni vesikaları da içine alan çalışmalar sayesinde, çok daha fazla bilgiye ulaşılabilecektir. Bu eserin bir doktora tez çalışması olması sebebiyle kendisinden önceki çalışmalardan temel farkı, Kütahya tarihine XVIII. asır vizyonu sunması ve bu vizyonu vakıf sistemi çerçevesinde değerlendirmiş olmasıdır.

Kitabın basım için yeniden gözden geçirirken danışman hocam Prof. Dr. Mustafa Güler'in de onayı ile herhangi bir değişikliğe gitmediğimi belirtmek isterim.

Her geçen gün açığa çıkan ve çıkacak olan yeni arşiv belgeleriyle konunun güncel katkılara ihtiyaç duyacağı aşikardır. Bu nedenle esere gelecek öneri, eleştiri ve yorumların her daim takipçisi olacağımı belirtmek isterim. Esere gelecek tüm bu katkıları eserin belki ikinci basımında kullanmak üzere önemsemekteyim.

Bu eserin ortaya çıkmasında yardımlarını benden esirgemeyen, değerli bilgi ve deneyimlerini bana aktararak rehber olan, ufkumu açan gerek metin okumalarında gerekse tez metninin yazımında beni cesaretlendirip kendime güvenmemi sağlayan kıymetli hocam Prof. Dr. Mustafa Güler'e teşekkürü bir borç bilirim. Yine danışman hocamın hocası olması yanında hem yeterlilik jürimde, hem de tez savunmamda bulunan Prof. Dr. Ziya Kazıcı'ya, katkılarından dolayı Prof. Dr. Zekai Mete'ye ve Prof. Dr. Mehmet Güneş ile tezimi okuyarak gerekli düzeltmeleri yapan Prof. Dr. Alper Başer'e şükranlarımı sunarım. Araştırmalarım esnasında ihtiyacım olan kaynakların temininde gösterdikleri gayret ve hazırladıkları verimli çalışma ortamı için Kütahya Mustafa Hakkı Yeşil Kütüphanesi'nin özverili çalışanlarına da çok teşekkür ederim.

Akademik çalışmalarım sürecinde yanımda olan eşime, kendisine ayırmam gereken zamanı işime ayırmak zorunda kaldığımda gösterdiği sabır ve hayatıma sunduğu neşe için oğlum Mustafa Onur'a, varlığı ile bana güç veren kızım Aslı'ya çok teşekkür ederim. Bugünlere gelmemde büyük emeği olan ve çalışmalarım esnasında yokluğumu hissettirmeden öğlümü büyüten, benden dualarını esirgemeyen ancak bu eser kitap haline geldiğinde merhum olan anne-babama minnet, dua ve şükranlarımı sunarım.

Özlem SOYER ZEYREK

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	V
TABLolar LİSTESİ.....	XIII
KAYNAKLAR HAKKINDA.....	XVII

GİRİŞ

VAKIF KURUMU VE XVIII. ASIR ÖNCESİ KÜTAHYA

1. VAKIF NEDİR?.....	1
2. VAKFIN TARİHÇESİ.....	3
3. TÜRKLERDE VAKIF.....	5
4. KÜTAHYA'NIN TARİHÇESİ.....	8
4.1. TÜRK HÂKİMİYETİNDEN ÖNCE KÜTAHYA.....	8
4.2. KÜTAHYA'NIN TÜRK HÂKİMİYETİNE GEÇİŞİ VE İLK VAKIF YAPILAR.....	9
5. KÜTAHYA'DA GERMİYAN BEYLİĞİ DÖNEMİ VE GERMİYAN ESERLERİ.....	9
6. OSMANLI DÖNEMİNDE KÜTAHYA.....	13

BİRİNCİ BÖLÜM

DİNÎ VAKIFLAR

1. KÜLLİYE VAKIFLARI.....	17
1.1. II. YAKUP ÇELEBİ İMARETİ KÜLLİYESİ.....	17
1.1.1. Vakfin Kurucusu II. Yakup Bey.....	17
1.1.2. II. Yakub Bey'in Taş Vakfiyesi.....	19
1.1.3. Külliyei Oluşturan Birimler.....	21
1.1.4. Vakfin İdaresi.....	25
1.1.5. II. Yakup Bey Külliyesi ile İlgili XVIII. Yüzyıla Ait Kayıtlar.....	26

1.1.5.1. XVIII. Yüzyılda Vakfın İdaresi.....	26
1.1.5.2. XVIII. Yüzyılda Vakfa Usulsüz Müdahale.....	27
1.1.5.3. İmaretin Geçirdiđi Tamirler.....	28
1.2. İSHAK FAKİH KÜLLİYESİ.....	29
1.2.1. İSHAK FAKİH KİMDİR?.....	29
1.2.2. İSHAK FAKİH KÜLLİYESİ'Nİ OLUŞTURAN BİRİMLER.....	30
1.2.2.1. İshak Fakih Çeşmesi.....	30
1.2.2.2. İshak Fakih Camisi ve XVIII. Yüzyıldaki Durumu.....	31
1.2.2.3. Medrese	32
1.2.2.4. Zaviye.....	33
1.2.3. Vakfın İdaresi ve Gelirleri	33
1.2.4. XVIII. Asırda Vakıf.....	34
2. CAMİ VE MESCİD VAKIFLARI	35
2.1. BALIKLI CAMİİ / HEZAR DİNARİ MESCİDİ.....	35
2.1.1. Rahime Binti Arif Vakfı.....	37
2.2. SADETTİN CAMİİ.....	38
2.3. KURŞUNLU CAMİİ VE ŞEYH MUSTAFA EFENDİ VAKFI	40
2.4. TAKVACILAR CAMİİ	42
2.4.1. XVIII. Asırda Takvacılar Camii İçin Kurulan Vakıflar	43
2.4.1.1. Silahdar Mehmet Paşa Vakfı	43
2.4.1.2. Osman Paşa Vakfı.....	47
2.5. ULU CAMİ / YILDIRIM BAYEZİD CAMİİ	49
2.5.1. Ulu Camii- Yıldırım Bayezid Vakfı'nın XVIII. Yüzyılı.....	50
2.5.1.1. İdari Meseleler	50
2.5.1.2. Yıldırım Bayezid Vakfı'na Müdahaleler.....	51
2.5.1.3. Ulu Camii'nin Tamiri.....	52
2.5.1.4. Ulu Camii'nin XVIII. Asırdaki Akarları	53
2.6. HİSARBİY OđLU MUSTAFA BEY VAKFI - SARAY CAMİİ	54
2.6.1. Vakfiyesi.....	55
2.6.1.1. Vakfın İdaresi ve Caminin Görevlileri.....	56
2.6.2. XVIII. Yüzyılda Görev Atamaları ve Görev Ücretleri.....	56
2.6.3. Hisarbeyođlu Mustafa Bey Vakfı'na Müdahaleler.....	57

2.6.4. XVIII. Asırda Hisarbeyođlu / Saray Camii İçin Kurulan Vakıflar	58
2.6.4.1. Genç Ali Paşa Vakfi	58
2.6.4.2. Yahya Paşa Vakfi.....	59
2.6.4.3. Ünzile Binti İbrahim Vakfi	60
2.7. KARAGÖZ PAŞA CAMİİ.....	61
2.7.1. Vakfiyesi Dođrultusunda Gayri Menkulleri ve Menkulleri.....	62
2.7.2. Karagöz Camii'nin XVIII. Yüzyılı.....	64
2.8. ŐENGÜL CAMİİ (CELAL MESCİDİ)	66
2.9. MEYDAN / ARSLAN BEYCAMİİ.....	67
2.10. LALA HÜSEYİN PAŞA CAMİİ	68
2.10.1. Lala Hüseyin Paşa Vakfı'nın Muhasebesi	71
2.11. HATUNİYE CAMİİ	72
2.11.1. XVIII. Asırda Hatuniye Camii İçin Kurulan AyŐe Binti Ahmet Vakfi	73
2.12. FATMA BİNTİ HÜSEYİN VAKFI.....	74
2.13. ELHAC SEYYİD SÜLEYMAN PAŞA VAKFI.....	74
2.14. OSMAN AĞA VE OĐLU HASAN AĞA VAKFI.....	76
2.15. MEHMET AĞA BİN AHMET AĞA VAKFI.....	77
2.16. ALİ PAŞA (ALO PAŞA) VAKFI.....	78
2.16.1. Hayır Eserleri.....	80
2.16.2. Vakfın Akarları	81
2.16.3. Vakfın Giderleri.....	82
2.16.4. Vakfın Yönetimi	84
2.16.5. Vakfiyenin Sosyal ve Ekonomik Bakımdan Değerlendirilmesi.....	85
2.17. DÜKKÂNCIKLAR MAHALLESİ MESCİDİ.....	90
2.18. EFENDİZADE MESCİDİ.....	90
2.19. HASAN AĞA MESCİDİ.....	91
2.20. HACI ABDURRAHMAN MESCİDİ.....	91
2.21. ŐİLAHDAR MEHMED PAŞA'NIN KÜTAHYA MAHKEMESİ İÇİN YAPTIĐI VAKFI.....	92
3. TEKKE VE ZAVİYE VAKIFLARI	92
3.1. AHI VAKIFLARI	93
3.1.1. Ahi Arslan Zaviyesi	96

3.1.2. Ahi Evren (Evran) Zaviyesi	97
3.1.3. Ahi Mustafa Zaviyesi	97
3.1.3.1. Ahi Mustafa Vakfı'nın XVIII. Asırdaki Tarikat Faaliyetleri	100
3.1.3.2. Ahi Mustafa Vakfı'nın XVIII. Asırdaki İdari İşlemleri.....	102
3.1.3.3. Görev Ücretlerinin Değerlendirilmesi	103
3.2. HIDIRLIK ZAVİYESİ	104
3.3. SEYYİD NURETTİN ZAVİYESİ-PAŞAM SULTAN TÜRBESİ	105
3.4. ABDAL ECE VE SEYYİD ABDÜLVEFA ZAVİYELERİ.....	107
3.5. GÜMÜŞEŞİK TEKKESİ	108
3.6. KÜTAHYA MEVLEVİHÂNESİ.....	109
3.6.1. Mehmed Saîd Hâlet Efendi Vakfı	111

İKİNCİ BÖLÜM EĞİTİM VAKIFLARI

1. SIBYAN MEKTEPLERİ / MUALLİMHANELER.....	113
1.1. FATMA HATUN MEKTEBİ	113
1.2. TEVKİİ MEHMED PAŞA'NIN SIBYAN MEKTEBİ VAKFI.....	114
1.3. AHMET PAŞA'NIN MUALLİMHANE VE CÜZHANESİ VAKFI	117
1.4. ABDURRAHMAN AĞA BİN MEHMET VAKFI.....	118
2. DAR'ÜL-KURRÂ'LAR.....	119
2.1. VEZİR CAFER PAŞA DAR'ÜL- KURRÂSİ.....	119
3. MEDRESELER	121
3.1. VACİDİYE MEDRESESİ	121
3.2. TİMURTAŞ PAŞA MEDRESESİ.....	123
3.3. BALABANİYE (NALLI/BALABAN PAŞA) MEDRESESİ.....	124
3.4. HALİLİYE MEDRESESİ	127
3.5. RÜSTEM PAŞA MEDRESESİ.....	129
3.6. DERVİŞ (ŞERİF) ABDURRAHİM MEDRESESİ	130
3.7. ABDULLAH EFENDİ BİN İSMAİL EFENDİ MEDRESESİ.....	131
4. EĞİTİM TESİSLERİNE DESTEK İÇİN TANZİM EDİLEN VAKIFLAR.....	132

4.1. KAMER HATUN BİNTİ MEHMET BİN ABDÜLBÂKİ VAKFI.....	132
4.2. ÖMER CUD EFENDİ BİN MUSTAFA VAKFI.....	133
4.3. ALİYE HATUN BİNTİ EBUBEKİR AĞA VAKFI.....	133
5. KİTAP VAKIFLARI	135
5.1. EŞŞEYH ABDURRAHMAN EFENDİ'NİN KİTAP VAKFI	135

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM BELEDİ HİZMETLERE YÖNELİK VAKIFLAR

1. KALE VAKIFLARI.....	137
1.1. KÜTAHYA KALESİ'NİN TARİHÇESİ	137
1.2. KALE-İ BÂLÂ ÂBKEŞ VE CAMİİ ŞERİF VAKFI	140
2. HANLAR.....	143
2.1. MENZİLHÂNE VAKFI.....	143
2.2. HACI İVAZ HANI ÇEŞMESİ VE SEBİLİ VAKFI.....	144
3. SU VE SU TESİSİ VAKIFLARI	146
3.1. HAMAMLAR.....	146
3.1.1. Elvan Bey'in Eydemir Hamamı.....	146
3.1.2. Lala Hüseyin Paşa Hamamı	148
3.1.3. Kazasker Hamamı.....	148
3.2. ÇEŞMELER.....	149
3.2.1. Hacı Ali Paşa'nın Sakahâne Vakfı	149
3.2.2. Hatice Hatun Binti Süleyman Vakfı	150
3.2.3. Hayrunnisa Hatun ve Hatice Hatun Vakfı.....	152
4. YOL HİZMETLERİ.....	153
4.1. SÜLEYMAN BİN MEHMET'İN KALDIRIM VAKFI	153
5. HALK HİZMETLERİ.....	154
5.1. HALKIN ÇEŞİTLİ İHTİYAÇLARINI KARŞILAMAK ÜZERE OLUŞTURULMUŞ PARA VAKFI.....	154

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
XVIII. YÜZYILDA KÜTAHYA VAKIFLARININ ÖZELLİKLERİ

1. XVIII. ASIR VAKIF KURUCULARI.....	155
1.1. PAŞA VAKIFLARI	158
1.2. MÜDERRİS / ŞEYH VAKIFLARI.....	160
1.3. KADIN VAKIFLARI.....	162
1.4. DİĞER VAKIF KURUCULARI	163
2. XVIII. ASIR VAKIFLARININ SOSYAL BOYUTLARI	165
2.1. DİNÎ AÇIDAN VAKIFLAR.....	165
2.2. EĞİTİM AÇISINDAN VAKIFLAR.....	168
2.2.1. Mektepler/ Muallimhâneler	169
2.2.2. Yüksek Öğrenim Kurumu Olan Medreseler.....	170
2.2.3. Dar'ül-Hadis ve Dar'ül-Kurr'a'lar	171
2.2.4. Halk Eğitimi.....	171
2.3. BELEDÎ HİZMETLER AÇISINDAN VAKIFLAR.....	172
2.3.1. Çarşılar/Hanlar	173
2.4. XVIII. ASIR KÜTAHYA VAKIFLARINDAKİ HUKUKİ UYGULAMALAR.....	173
2.4.1. XVIII. Asır Vakfiyelerindeki Hukuki Bağlayıcılık	177
3. XVIII. ASIRDA KURULAN VAKIFLARIN EKONOMİK BOYUTLARI.....	180
3.1. XVIII. ASIRDA VAKFEDİLEN GAYRİMENKULLER	181
3.2. XVIII. ASIRDA KÜTAHYA'DA VAKFEDİLEN MENKULLER.....	186
3.3. XVIII. ASIR VAKIFLARINDAKİ İSTİHDAM ALANLARI	187
3.3.1. Vakıf Yöneticileri.....	188
3.3.1.1. Kadın Mütevelliler	190
3.3.2. XVIII. Asırda Vakıflarda Çalışan Görevliler, Sayıları ve Aldıkları Ücretler.....	191
SONUÇ.....	199
KAYNAKÇA.....	201
EKLER.....	211

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Silahtar Mehmet Paşa Vakfı'nın Giderleri	45
Tablo 2. Osman Paşa Vakfı'nın Giderleri	48
Tablo 3. Karagöz Ahmet Paşa'nın Vakıfları İçin Tahsis Ettiği Görevliler ve Ücretleri	63
Tablo 4. Lala Hüseyin Paşa Vakfı'nın XVIII. Asırdaki Akarları.....	71
Tablo 5. Lala Hüseyin Paşa Vakfı'nın XVIII. Asırdaki Giderleri (Vazife Giderleri).....	71
Tablo 6. Lala Hüseyin Paşa Vakfı'nın XVIII. Asırda İstanbul'daki Giderleri:.....	71
Tablo 7. Ali Paşa Vakfının Gelir Kaynakları	82
Tablo 8. Ali Paşa Vakfı'nın Giderleri.....	83
Tablo 9. Ali Paşa Vakfı'nın Tevliyeti	85
Tablo 10. Ahi Mustafa Zaviyesi'nin XVIII. Asırdaki Şeyhleri	101
Tablo 11. Ahi Mustafa Zaviyesi'nin XVIII. Asırdaki Şeyhlik ve Tevliyet görevlerinin Kronolojisi	103
Tablo 12. Tevkii Mehmet Paşa Vakfı'nın Hayır Eserleri ve Akarları.....	115
Tablo 13. Tevkii Mehmet Paşa Vakfı'nın Giderleri	115
Tablo 14. Haliliye Medresesi'nin XVI. Yüzyıldaki Giderleri	128
Tablo 15. XVIII. Asırda Vakıf Kuran Paşalarının Hayır Eserleri	159
Tablo 16. XVIII. Asırda Vakıf Kuran Paşalarının Tahsis Ettiği Akarlar.....	160
Tablo 17. XVIII. Asırda Vakıf Kuran İlim/Din Erbabının Hayır Eserleri	161
Tablo 18. XVIII. Asırda Vakıf Kuran İlim/Din Erbabının Tahsis Ettiği Akarlar	161
Tablo 19. Kadın Vakıflarının Tahsisat Alanları.....	163
Tablo 20. Diğer Kişilerin Vakıfları ve Tahsisat Alanları	164
Tablo 21. XVIII. Asırda Hayır Eseri Olarak İnşa Edilen Gayrimenkuller.....	182
Tablo 22. XVIII. Asırda Akar Olarak Vakfedilen Gayrimenkuller	182
Tablo 23. XVIII. Asırda Faaliyette Olan Hayır Eserleri.....	184
Tablo 24. XVIII. Asırda Kurulan Vakıflarda Akarların Tahsis Edildiği Yerler.....	185
Tablo 25. XVIII. Asır Vakıf İdarecileri	190
Tablo 26. XVIII. Asırda Kadın Mütevellilerin Dağılımı	191
Tablo 27. XVIII. Asırda Vakıflardaki Görevli Sayıları.....	193
Tablo 28. XVIII. Asırda Vakıflardaki Görevli Ücretleri	197

KISALTMALAR DİZİNİ

a.g.e.	: Adı geçen eser
a.g.m.	: Adı geçen makale
a.g.t.	: Adı geçen tez
Bkz.	: Bakınız
COA	: Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivi
C. Ev.	: Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivi Cevdet Evkaf Tasnifi
C. Maarif	: Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivi Cevdet Maarif Tasnifi
C. Belediye	: Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivi Cevdet Belediye Tasnifi
DFE. TD	: Defterhâne-i Âmire Tahrir Defteri
DİA	: Diyanet İslam Ansiklopedisi
KKA	: Kuyûd-i Kâdime Arşivi
KŞS	: Kütahya Şer'iyeye Sicilleri
KVBM	: Kütahya Vakıflar Bölge Müdürlüğü
MAD	: Maliyeden Müdevver Defter
MŞS	: Meşihat Şer'iyeye Sicilleri
MVHD	: Muhasebe-i Vilayet-i Anadolu Defteri
No:	: Numara
TKGM	: Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü
TTK	: Türk Tarih Kurumu
vr.:	: Varak
VD	: Vakıflar Dergisi
v.d.	: .... ve Devamı.
VGMA	: Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi
(...)	: Okunamayan Kelime
S.	: Sayı
s.	: Sayfa
ss.	: Sayfa Sayısı Aralığı